

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Nauki, Edukacji i Sportu

Data posiedzenia: 22 lipca 2014 r.

Nr posiedzenia: 60

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji Kazimierz Wiatr.

Porządek posiedzenia: 1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 682, druki sejmowe nr 2085, 2471 i 2471-A).

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Ryszard Bonisławski, Ryszard Górecki, Stanisław Hodorowicz, Ryszard Knosala, Andrzej Misiołek, Andrzej Szewiński, Piotr Wach, Kazimierz Wiatr, Edmund Wittbrodt, Józef Zając, Marek Ziółkowski;

- goście:
 - Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego:
 - podsekretarz stanu Daria Lipińska-Nałęcz,
 - dyrektor generalny Marek Kuciński,
 - dyrektor Departamentu Szkolnictwa Wyższego i Kontroli Marcin Czaja,
 - dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Jarosław Oliwa,
 - radca ministra w Departamencie Szkolnictwa Wyższego i Kontroli Ewa Sieczek,
 - główny specjalista ds. legislacji Anna Kozieł;
 - Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego:
 - przewodniczący Jerzy Woźnicki;
 - Polska Akademia Nauk:
 - wiceprezes Marek Chmielewski,
 - wicedyrektor gabinetu prezesa Mieczysław Grabianowski;
 - Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich:
 - przewodniczący Wiesław Banyś;
 - Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych:
 - prezes Elżbieta Puacz ,
 - przedstawiciel Milena Dąbrowska,
 - adwokat Wojciech Powroźnik;
 - Szkoła Główna Służby Pożarniczej:
 - rektor Ryszard Dąbrowa;
 - Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej:
 - dyrektor Biura Prawnego Danuta Wojciechowska;
 - Parlament Studentów RP:

- przewodniczący Piotr Müller,
- przewodniczący Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia Mateusz Mrozek;
- Polska Komisja Akredytacyjna:
 - przewodniczący Marek Rocki;
- Ministerstwo Sportu i Turystyki:
 - specjalista w Departamencie Sportu Wyczynowego Marcin Brachfogel;
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju:
 - kierownik Działu Prawnego Michał Żukowski.
- Kancelaria Senatu:
 - pracownicy Biura Legislacyjnego: główny legislator Jakub Zabielski i młodszy legislator Maciej Kłodawski.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Ustawę przedstawiła podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Daria Lipińska-Nałęcz. Ustawa obejmuje przede wszystkim zmianę ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ale także zmiany 19 innych ustaw, w tym m.in. ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, ustawy o zasadach finansowania nauki, ustawy o Polskiej Akademii Nauk, ustawy o instytutach badawczych oraz ustawy o systemie oświaty.

Nowelizacja ustawy dotyczy kilku istotnych obszarów, takich jak: zapewnienie lepszej jakości kształcenia przy uwzględnieniu autonomii programowej uczelni, dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy i otwarcie uczelni na współpracę ze środowiskiem gospodarczym, ułatwienie dostępu do studiów wyższych osobom dojrzałym w ramach uczenia się przez całe życie, dostosowanie funkcjonowania uczelni do skutków niżu demograficznego, doprecyzowanie niektórych rozwiązań w oparciu o doświadczenia z wdrażania nowelizacji ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym przeprowadzonego w 2011 r., między innymi eliminacji zdiagnozowanych nieprawidłowości, a także kwestii praw studentów i doktorantów.

Do najważniejszych zmian proponowanych w ustawie należy wprowadzenie zasady, zgodnie z którą wszystkie podstawowe jednostki organizacyjne uczelni nieposiadające uprawnień do nadawania stopni naukowych będą prowadziły studia o profilu praktycznym. Tym samym następuje zobowiązanie uczelni zawodowych do kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym rozwijających praktyczne umiejętności studentów.

Ponadto ustawa daje możliwość prowadzenia studiów międzyuczelnianych, wprowadza obowiązek monitoringu losów zawodowych absolwentów w oparciu o dane ZUS. W założeniu system ten ma umożliwić prowadzenie właściwej polityki w zakresie kształcenia, ma także dostarczyć uczelniom informacji będących podstawą do zmiany struktury prowadzonych kierunków studiów, a kandydatom na studia – informacji pomocnych w wyborze uczelni i kierunków studiów.

W ramach rozwiązań związanych z jakością kształcenia wprowadzono zmiany dotyczące Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Do struktury wewnętrznej PKA wprowadzony zostanie zespół odwoławczy. Wprowadza się również zmiany w zakresie związania decyzji ministra opiniami PKA w przypadku podejmowania przez niego decyzji dotyczących zawieszania bądź cofania uprawnień do prowadzenia kierunków studiów. Ustawa zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego znosi odpłatność za drugi i kolejne kierunki studiów na uczelniach publicznych.

W trakcie dyskusji senator Ryszard Górecki przyznał, że potrzebna jest nowelizacja nie

tylko ustawy o szkolnictwie wyższym, ale i innych ustaw dotyczących problemów nauki i szkolnictwa wyższego – chociażby ustawy o Polskiej Akademii Nauk. Wiceprzewodniczący PAN, prof. Marek Chmielewski, zwrócił uwagę na to, że w obecnej nowelizacji nie zrównano praw doktorantów PAN oraz uczelni. Chodzi m.in. o brak ustawowych możliwości funkcjonowania samorządów doktorantów w PAN. Przewodniczący KRASP, Wiesław Banyś, przyznał, że podczas rozmów rektorom i ministerstwu udało się wypracować wspólne rozwiązania dotyczące m.in. przepisów tzw. uwłaszczenia naukowców, czyli ścieżki komercjalizacji badań naukowych. Proponowane zapisy zakładają, że uczelnia publiczna będzie miała prawo skomercjalizować wypracowane przez pracownika rozwiązania.

Senator Stanisław Hodorowicz zgłosił wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek
W wyniku głosowania komisja przyjęła wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.
Na sprawozdawcę komisji wybrano senatora Ryszarda Góreckiego.

Konkluzja: Komisja wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek (druk senacki nr 682 A).

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.

Opracowano w BPS, BKS/ ER